

Нацрт А-Интегрирана еколошка дозвола

Име на компанијата

Друштво за производство на електрична и топлинска енергија
ТЕ-ТО АД Скопје

Адреса

Ул. 515 бр. 8 Гази Баба
1 000 Скопје

Број на дозвола

Содржина

Нацрт А-Интегрирана еколошка дозвола	1
Содржина	ii
Вовед	Error! Bookmark not defined.
Дозвола	1
1 Инсталација за која се издава дозволата.....	Error! Bookmark not defined.
2 Работа на инсталацијата	Error! Bookmark not defined.
2.1 Техники на управување и контрола	Error! Bookmark not defined.
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)	8
2.3 Техники на работа	9
2.4 Заштита на подземните води	9
2.5 Ракување и складирање на отпадот	Error! Bookmark not defined.
2.6 Преработка и одлагање на отпад	Error! Bookmark not defined.
2.7 Енергетска ефикасност.....	Error! Bookmark not defined.
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија	Error! Bookmark not defined.
2.9 Бучава и вибрации	Error! Bookmark not defined.
2.10 Мониторинг	Error! Bookmark not defined.
2.11 Престанок на работа	19
2.12 Инсталации со повеќе оператори.....	Error! Bookmark not defined.
3 Документација	21
4 Редовни извештаи.....	21
5 Известувања	26
6 Емисии	Error! Bookmark not defined.
6.1 Емисии во воздух	30
6.2 Емисии во почва	32
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација).....	32
6.4 Емисии во канализација	33
6.5 Емисии на топлина.....	33
6.6 Емисии на бучава и вибрации	34
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	Error! Bookmark not defined.
8 Услови надвор од локацијата	Error! Bookmark not defined.
9 Програма за подобрување.....	34
10 Договор за промени во пишана форма	Error! Bookmark not defined.
Додаток 1.....	40
Додаток 2.....	38

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите.
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа дозвола
БПК	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ГВЕ	Гранични вредности на емисија
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Масата, изразена во смисла на одредени специфични параметри, концентрацијата и/или нивото на испуштање, кои не смеат да бидат надминати во текот на еден или повеќе временски периоди.
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
dB(A)	Децибели
Ден	Секој период од 24 часа
Денски	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за вноќно време).
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат ; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во писмена или електронска форма кој се бара со оваа дозвола.
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 од Законот за животна средина

Зелен отпад	Отпадно дрво (не вклучувајќи импрегнирано дрво), растителни материјали како што е откос од трева и друга вегетација.
I.S.EN Инцидент	Интернационален стандард ЕН (i) итен случај; (ii) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа дозвола; (iii) секое надминување на дневниот капацитет на опремата за ракување со отпад; (iv) секое ниво, дадено во оваа дозвола, а е достигнато или надминато, и (v) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за индустриски не опасен отпад од член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад;
Инсталација	Согласно дефиницијата за инсталацијав од член 5 од Законот за животна средина : - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
ИСО	Интернационална организација за стандарди
К	Келвин (единица мерка за температура).
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал, собирници.
кРа	Кило Паскали.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук

Локација чувствителни на бучава (ЛЧБ)	Секоја резидентна куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
МДКе	Максимална дозволена концентрација на загадувачки материји во гасовите кои се емитираат.
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали.
Надлежен орган	Тело одговорно за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри достапни техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела.
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот
Одржува	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да извршува функцијата.
Оператор	Согласно дефиницијата за вОператорг од член 5 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активноста или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активноста.
Полугодишно	Целиот или дел од периодите од 6 последователни месеци
Постројка	Секое место или простор употребен за преработување или пак третман на отпадот.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК.
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа дозвола се однесува на прилози поднесени како дел од оваа дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти.
ПСОВ	Пречистителна станица за отпадни води
ПУЖС	Програма за управување со животната средина

ПУРЗ	План за управување со ризикот по затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има дозвола/е овластена да работи.
РИПЗМ	Регистер на испуштање и пренос на загадувачки материји.
РК	Растворен кислород
СЧ	Суспендирани честички
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миеење и кантината во инсталацијата.
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено.
Соодветно осветлување (светло)	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. И.С. ЕН, ИСО, ЦЕН, БС или еквивалентно).
СУЖС	Систем за управување со животната средина
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 г/см ³ .
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
X1 софтверски пакет	Софтвер кој се користи за внесување на податоци, нивно пресметување и претставување на влијанието како и информации за трошоците.
ЦЕН (CEN)	Comité Européen De Normalisation – European Committee for Standardisation.

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата

Следната дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/18, 65/18 и 99/18) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за

“Определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови ”, до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање
А-Интегрирана еколошка дозвола за ТЕ-ТО АД Скопје	11-31/5	23.02.2011 год

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Број на дозвола	Дата на издавање
Измена на А- Интегрирана еколошка дозвола за ТЕ – ТО АД, Скопје	11-1407/3	11.04.2013

Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје е основано на крајот од 2004 год. Со производство започнува во февруари 2012 год., по добивање на Лиценца за вршење енергетска дејност производство на електрична енергија и топлина, од страна на регулаторна комисија за енергетика, УП1 бр.07-42/12 од 20.02.2012 год. Лиценцата е со важност до 20 февруари 2047 год.

Инсталацијата е наменета за производство на електрична и топлинска енергија со максимално инсталирана моќност од 240 MWe за производство на електрична енергија и инсталирана моќност до 160 MWth за производство на топлинска енергија. Инсталацијата се наоѓа во источниот индустриски дел на на град Скопје. Лоцирана е во општината Гази Баба, веднаш до топланата Исток. Во близина на локацијата е реката Вардар, железничката пруга и врската со главниот источен пристапен пат кон градот Скопје. Нема рестрикции за транспорт на тежок товар, ниту пак ниски надвозници или ограничување на товар.

Површината која што ја зафаќа инсталацијата е околу 13800 м² а нејзините координати се 4650174,7537947.

Инсталацијата ја употребува инфраструктурата на следниот начин:

- Поврзување со постоечкиот цевковод за дистрибуција на гас на ул. “515” (поранешна Индустриска, цевководот се реконструира од страна на ГА-МА АД Скопје за транспорт на природен гас со потребните количини (52.000 m³/h), на притисок од 12 бар за потребите на ТЕ-ТО АД Скопје, со нова мерна станица;
- Поврзување со националниот електроенергетски систем со далекуводен приклучок на 110 kV, до трафостаниците Скопје 1 и Скопје 4, во владение на МЕПСО;
- Поврзување со електроенергетски дистрибутивен систем на државата со 10 kV кабел во владение на ЕВН, за стартирање на постројките и нужна електрична енергија;
- Поврзување со топлана Исток со два цевководи за транспорт на топлиноносителот за евакуација на произведената топлина во ТЕ-ТО АД Скопје;
- Снабдување со вода за пиење ќе врши преку градска водоводна мрежа, во владение на Водовод и канализација;
- Снабдување со техничка вода и вода за ладење ќе се врши од три бунари на самата локација за кои постои Дозвола издадена од Надлежен орган;
- Собирањето и евакуацијата на атмосферска вода ќе се врши во атмосферска канализација, во владение на ЈП Водовод и канализација Скопје;
- Објектот поседува посебна постројка за третман и пречистување на отпадните технолошки води. ТЕ-ТО АД Скопје има посебен систем за собирање на сите отпадни води од инсталацијата (освен атмосферските), кои се носат во пречистителна станица, и пречистени се испуштаат во реципиент;
- Користењето на сообраќајниците е на веќе постоечките конекции, со нивно подобрување и поставување на сигнализација.

Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД - Скопје не е сопственик на земјиштето на локацијата. Објектот е изграден на градежна парцела бр. 1,1 според извод од ДУП бр. 27-4785/2 од 19.11.2007 година, издаден од општина Гази Баба Скопје, на ул. 520 и 102 КО Гази Баба, ДЛ 214, од делот на земјиштето кое претставува КП 2117 за КО Гази Баба Скопје. Сопственик на земјиштето е Република Македонија, кое е дадено на долготраен закуп со Договор бр. 20 - 9686/4 од 28.12.2007 година склучен помеѓу градителот и Министерството за транспорт и врски (Имотен лист бр. 1116/4738 од 29.01.2008 година, издаден од Државниот завод за геодетски работи). Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД - Скопје е сопственик на објектите на локацијата на која се однесува ова барање.

ТЕ-ТО АД Скопје е термоелектрана/топлана која работи во комбинирана циклус. Инсталацијата се заоснова на дво-осна композиција, составена од една гасна турбина, една парна турбина и два синхронизирани генератори со сите релевантни помошни уреди.

Првиот циклус се јавува во гасната турбина. Воздухот се компримира и потоа се пушта во коморите за согорување. Овде, природниот гас помешан со компримираниот воздух согорува за да се создаде врел гас со висок притисок, кој експандира низ турбината. Турбината го задвижува генераторот за да се создаде струја.

Вториот циклус е парниот циклус. Издувниот гас од гасната турбина е сеуште врел и минува низ котелот утилизатор, каде што топлинската енергија која се наоѓа во издувниот гас се користи за да се добие пара под висок притисок (max. 78 бари).

Генерираната пара се користи за да се придвижи парната турбина каде што се создава дополнителна електрична енергија. Нема помошни премини за издувниот гас од гасната турбина. Затоа не е можна изолирана работа на гасната турбина од утилизаторот (heat recovery steam generator-HRSG). Во случај на пекинување со работата на парната турбина, парата произведена во утилизаторот, директно се спроведува (бајпасира) до кондезаторот. Техничкиот концепт за ТЕ-ТО АД Скопје користи ладилна кула од типот воздух-вода (хибриден тип) наместо конвенционалната влажна ладилна кула за ладење (кондезирање) на парата во кондезаторот.

ТЕ-ТО

АД Скопје има воспоставено и сертифицирано систем за управување со квалитет ISO 9001: 2015 и има воспоставено политика за животна средина.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа дозвола, ве молиме наведете го Бројот на дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган на адреса **Плоштад на Пресвета Богородица бр.3 Скопје, Република Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да му овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање {Br.}	Добиено	
Барање бр. 11-6898/1	05.07.2010	Доставено е барање за добивање на А-интегрирана еколошка дозвола
Доставување на примерок од барањето до надлежните институции и органи бр.11- 6898/1	05.10.2010	Државен Инспекторат за животна средина, Канцеларијата за комуникација со јавноста, Министерство за Здравство, Министерство за Земјоделие, Општина Гази Баба
Објавување на барањето во дневен печат бр.11- 6898/1	08.10.2010	Објавување на Барањето за добивање на А -интегрирана еколошка дозвола во весникот „Вечер“ и „Лајм“
Одговор од бр. 11 - 6898/5	20.10.2010	Доставен е одговор од страна на Министерството за транспорт и врски
Доставено е мислење бр. 11-6898/6	26.10.2010	Доставено е Мислење од страна на Министерство за економија
Дополнување на барањето бр.11-10612/1	12.11.2010	Доставено е дополнување на барањето за добивање на А – Интегрирана еколошка дозвола
Дополнување на барањето бр.11-6898/1	12.11.2010	Доставено е дополнување на барањето за добивање на А – Интегрирана еколошка дозвола
Доставено е мислење бр. 11- 10612/2	17.11.2010	Доставено е Мислење од страна на Општина Гази Баба
Доставено е мислење бр. 11- 6898/9	09.12.2010	Доставено е Мислење од страна на Министерство за здравство
Објава во дневен печат на Нацрт А – интегрираната еколошка дозвола бр. 11-6898/1	22.12.2010	Извршена е објава на Нацрт А – интегрираната еколошка во весникот „Вечер“ и „Лајм“ за ТЕ – ТО АД Скопје
Издадена А – интегрирана еколошка дозвола за ТЕ – ТО АД Скопје бр.11-31/5	23.02.2011	Одлучено Позитивно
Барање за измена на А – интегрирана еколошка дозвола за ТЕ – ТО АД Скопје бр.11-8850/1	18.09.2012	Побарана е измена на барањето по однос на измени во подзаконските акти
Одговор на барањето за измена на А- Интегрирана еколошка дозвола бр.11-8850/2	19.10.2012	Доставен е одговор од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање
Состанок по однос утврдување на измените во А – интегрираната еколошка дозвола	26.03.2013	Одржан во просториите на МЖСПП
Записник од состанок Бр.11-1407/2	26.03.2013	Ставовите на претставниците се усогласија
Издадена Измена на А-Интегрирана еколошка дозвола бр.11-1407/3	11.04.2013	Потпишана од министер

Известување до институции за издадена Измена на А-ИЕД бр.11-1407/4	12.04.2013	Доставен примерок од измената на А-ИЕД до надлежни институции
Објава на Измена на А-ИЕД бр.11-1407/5	18.04.2013	Објавено е барањето во дневен печат и на web страницата на МЖСПП
Барање за мислење за обнова на А-ИЕД бр.11-2044/1	01.04.2019	Известување за истек на времетраење на дозвола
Одговор по барање бр.11-2044/2	22.05.2019	Дадени насоки за постапување
Барање за обновување на А-ИЕД УП1-11/3 бр.21/2020	10.01.2020	Доставени се 6 примероци од барањето
Доставување на примерок од барањето УП1-11/3 бр.21/2020	21.02.2020	Доставен примерок од барањето до Град Скопје
Доставување на примерок од барањето УП1-11/3 бр.21/2020	21.02.2020	Доставен примерок од барањето до ДИЖС
Доставување на примерок од барањето УП1-11/3 бр.21/2020	21.02.2020	Доставен примерок од барањето до Мин. за Здравство
Доставување на примерок од барањето УП1-11/3 бр.21/2020	21.02.2020	Доставен примерок од барањето до Мин. за Економија
Доставување на примерок од барањето УП1-11/3 бр.21/2020	21.02.2020	Доставен примерок од барањето до Општина Гази Баба
Објава на барањето за А-ИЕД УП1-11/3 бр.21/2020	21.02.2020	Објавено е барањето во дневен печат и на web страницата на МЖСПП

Нацрт Дозвола

Закон за животна средина

Нацрт дозвола

Број на дозвола

{Бр.}

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Сл. весник Бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/18, 65/18 и 99/18), го овластува

Операторот: ТЕ - ТО АД Скопје

со регистрирано седиште на
Адреса : ул. 515 бр.8 Гази Баба

Поштенски број Град: **1000 Скопје**

Држава : Република Северна Македонија

Број на регистрација на компанијата: 5950686

да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата: **Друштво за производство на електрична енергија и топлина ТЕ-ТО АД, Скопје**

Адреса : ул. 515 бр.8 Скопје Гази Баба

Поштенски број Град: **1000 Скопје**

во рамките на дозволата и условите во неа.

МИНИСТЕР

Naser Nuredini

Датум

Услови

1 Инсталација за која се издава дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Активност 1.1 Согорувачки инсталации со номинален топлински влез поголем од 50 MW	Согорување на природен гас и производство на електрична енергија и топлина	Производство на електрична енергија и топлина во комбиниран циклус 240 MWe електрична енергија 160 MWth топлинска енергија

Табела 1.1.2	
Документ	Кординати на локацијата
Мапа на ТЕ - ТО АД Скопје	Е: 21° 27' 10.83" N: 41° 59' 39.25"

1.1.1 Активностите овластени во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

- 1.1.2** Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен Весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/19, 65/18 и 99/18) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.
- 1.1.3** Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира и ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа дозвола. Сите програми кои треба да се изготват според условите на оваа Дозвола стаануваат дел од дозволата.

- 1.1.4** Без претходно писмено известување и претходна писмена согласност од МЖСПП не се дозволени измени или реконструкции кои ќе предизвикаат или можат да предизвикаат:
- а) промена или зголемување на :
    - природата или количеството на емисиите;
    - системите на намалување на емисиите;
    - опсегот на процесите кои се изведуваат;
    - гориват, меѓупроизводите, производите или отпадот кој се генерира или
  - б) управувањето и контрола на инсталацијата со негативно влијание врз животната средина.

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

- 2.1.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.1.1 : Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Управување со инсталацијата	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог 3 (11-6898/1)	05.07.2010
Структура на управувањето	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Улоги и одговорности	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Контрола на квалитетот	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

- 2.1.2 Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата, ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.
- 2.1.3 Во инсталацијата за која се издава дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од дозволата.
- 2.1.4 Копија од оваа дозвола и оние делови од барањето на кои се однесува дозволата ќе бидат достапни во секое време, за целиот персонал вклучен во изведување на работата што е предмет на барањата од дозволата.
- 2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите од дозволата, кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и пишани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршувањето на нивните обврски.
- 2.1.6 Менаџерот на инсталацијата или номинирано, соодветно квалификувано и искусно лице, во улога на заменик, ќе биде присутен во секое време во текот на работата на инсталацијата или како што е поинаку назначено од страна на надлежен орган.
- 2.1.7 Инсталацијата поседува сертификат за Систем за квалитет во согласност на Стандардот ISO 9001 : 2015

- 2.1.8 Операторот ќе му ги достави на Надлежниот орган, Програма за управување со животна средина (ПУЖС) и Распоредот на целите и задачите за заштита на животната средина со комплетен преглед на сите операции, процеси, опции и можности за енергетска ефикасност и намалување на отпад, изготвени во рамките на Стандардот за животна средина на секои 12 месеци како дел од Годишниот Извештај за Животна Средина (ГИЖС).
- 2.1.9 Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7(седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.
- 2.1.10 Документација
  - 2.1.10.1 Операторот ќе воспостави и одржува систем за документација на управувањето со животната средина, кој ќе биде достапен за увид на Надлежниот орган.
  - 2.1.10.2 Операторот ќе достави копија од оваа дозвола до секој вработен чии должности се поврзани со условите на оваа дозвола.
- 2.1.11 Корективни мерки
  - 2.1.11.1 Операторот ќе воспостави процедури според кои ќе се преземат корективни мерки доколку специфицираните барања од Дозволата не се исполнети. Во процедурите треба да се дефинираат одговорноста и овластувањето за иницирање на понатамошна истрага и корективни активности во случај на пријавени.
  - 2.1.11.2 Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука за сите вработени чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да чува записи од обуките.
- 2.1.12 Подигање на свеста и обука
  - 2.1.12.1 Операторот ќе воспостави и одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука на целиот персонал чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да ги чува записите од обуките.
- 2.1.13 Програма за комуникација
  - 2.1.13.1 Операторот ќе воспостави програма за подигање на јавната свест и обука за да се обезбеди дека јавноста може да добие информации во врска со состојбата на животната средина од Операторот во секое време.
- 2.1.14 Програма за одржување

2.1.14.1 Сите постројки, опремата и техничките делови кои се во функција на инсталацијата треба да се одржуваат во добра работна состојба

2.1.14.2 Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата инсталација и соодветната придружна опрема која може да има влијание врз животната средина, базирана на упатствата издадени од страна на производителот/добавувачот или изведувачот на таа опрема. Како додаток кон програмата треба да се обезбеди и соодветно чување на записите и контролните тестирања.

2.1.15 Контрола на ефикасноста на процесите

2.1.15.1 Операторот ќе воспостави и одржува програма за да се обезбеди дека постои соодветна контрола на процесот во разни модули на работење. Програмата ќе ги идентификува клучните индикативни параметри за контрола на функционирањето на процесот, како и методи за идентификација за мерење и контролирање на овие параметри. Абнормалните услови во кои што се одвива процесот ќе се документираат и анализираат за да се идентификува било каква корективна активност.

2.1.16 Ревизија на управувањето со животната средина

2.1.16.1 Операторот ќе воспостави и ќе одржува процедури за ревизија на управувањето со животната средина со цел да се провери дали:

- Активностите за управувањето со животната средина се во согласност со програмата за управување со животната средина и дали тие се ефикасно спроведени
- Системот за управување со животната средина е ефикасен во исполнувањето на политиката за животна средина на инсталацијата,

2.1.16.2 За таа цел, операторот ќе подготви и ќе одржува план за ревизија, Планот за ревизија ќе се однесува на следниве прашања:

- Специфични области и активности за ревиза;
- Фреквенцијата на ревизија на секоја активност врз основа природата и еколошкото значење на активноста, како и резултатите од претходните ревизии;
- Кој е одговорен за вршење на ревизијата на секоја активност и област;
- Услови кои треба да ги исполнуваат вработените;
- Протокол за изведување на ревизијата, којшто може да вклучи користење на прашалници, листи на проверка, интервјуа, мерења и директни опсервации, сè во

зависност од природата на функцијата којашто се ревидира;

- Процедури за објавување на заклучоците од ревизијата, доколку инсталацијата, ако тоа го побара надлежниот орган.

2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)

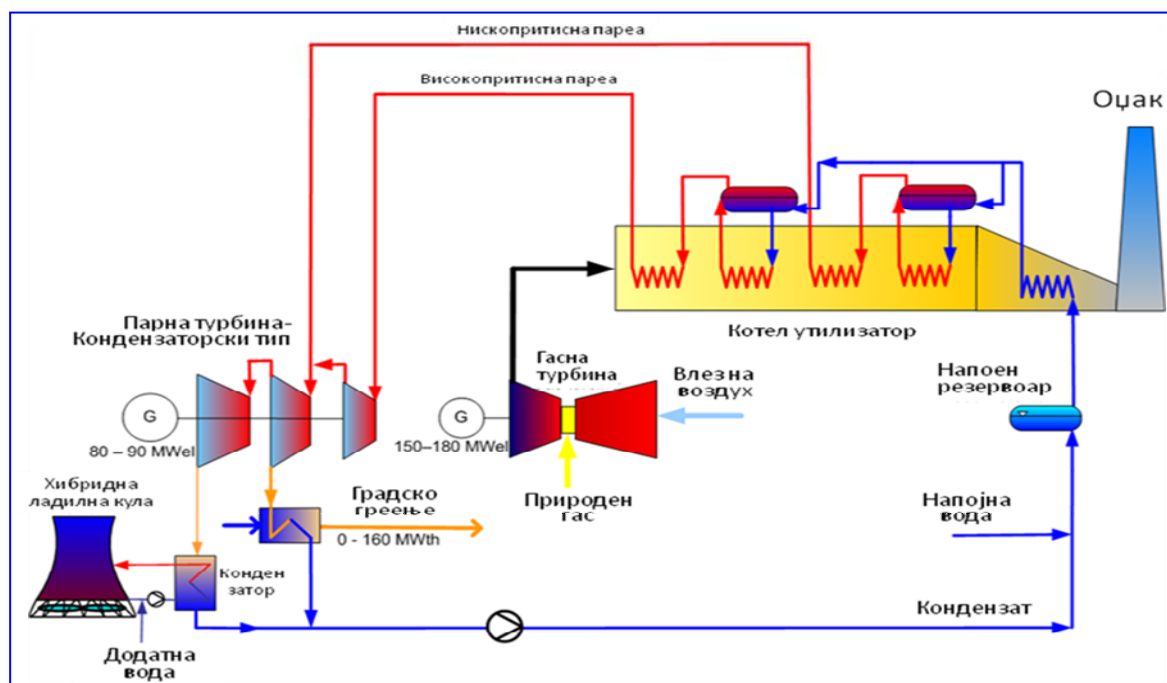
- 2.2.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.
- 2.2.2 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите јасно ќе бидат означени и соодветно одделени.
- 2.2.3 Операторот, ќе постапува согласно условите димензионирани во Дозволата за користење на вода бр.УП1 -11/5 -1769/2017 од 19.10.2018 год. која се однесува за вода од подземно водно тело од три бунари за технолошки потреби.
- 2.2.4 Максимално дозволено количество на вода која се црпи/зафаќа е $1\text{m}^3/\text{h}=0.2778\text{ l}/\text{sek}$ ЕБ-1 $Q_{\text{max}}=24\text{ l}/\text{s}$, ЕБ-2 $Q_{\text{max}}=24\text{ l}/\text{s}$, ЕБ-3 $Q_{\text{max}}=24\text{ l}/\text{s}$.
- 2.2.5 На зафатните бунари да се предвиди и вгради мерен уред за континуирано мерење на зафатените количини на вода и за истите да се води уредна евиденција на месечна основа.
- 2.2.6 Операторот на секои 12 (дванаесет) месеци ќе врши ревизија на количеството на употребена вода во инсталацијата со цел да ги идентификува начините за поефикасно користење на истата. Заклучоците од оваа ревизија ќе бидат вклучени во извештајот дефиниран во Додаток 2 (Распоред на целите и задачите за животната средина).
- 2.2.7 Операторот ќе направи проценка на ефикасноста на употребените суровини во сите процеси, со особено внимание на намалување на создавањето отпад. Проценката треба да се базира на најдобрите меѓународни искуства за овој вид на активност. Онаму каде што се идентификувани можни подобрувања, истите треба да се вклучат во Распоредот на целите и задачите за животната средина.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини, меѓупроизводи и производи коишто се користат или се произведуваат во инсталацијата, Табела IV.1	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола (11-6898/1) Поглавје IV	05.07.2010
Примарни суровини	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Помошни материјали	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

2.3 Техники на работа

2.3.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники опишани во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на инсталацијата, нејзините технички единици и директно поврзаните активности	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог II (11-6898/1)	05.07.2010
Обем	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

Шематски приказ на процесот

2.4 Заштита на подземните води

- 2.4.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде контролирана како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.
- 2.4.2 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите треба да се јасно означени и соодветно одделени.
- 2.4.3 Товарењето и истоварувањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа, заштитени од истекување и истурање.
- 2.4.4 Сите резервоари, контејнери и буриња ќе бидат јасно означени за да се знае точно нивната содржина.
- 2.4.5 Операторот треба да има соодветен капацитет на опрема во складиштето и/или соодветни абсорпциски материјали кои ќе го задржат и абсорбираат било кое истекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби, абсорпцискиот материјал треба да се складира на соодветно место за опасен отпад, согласно законските одредби до една година во кругот на инсталацијата до предавање на овластен превземач.
- 2.4.6 Сите садови и цевководи ќе се одржуваат соодветно на материјалите кои се пренесуваат низ или се складираат во нив. Интензитетот и притисокот на водата во сите подземни цевки, садови, преносни структури и контејнери и нивниот отпор при пробивање на вода или други материјали кои се пренесуваат или складираат во нив ќе се тестира или демонстрира од страна на операторот. Ова тестирање ќе се изврши од страна на операторот најмалку еднаш на секои 3 (три) години и ќе се пријави кај Надлежниот орган при секое извршување. Писмен запис од тестовите за исправност и било какво одржување или поправки кои произлегуваат од нив ќе се воспостави и одржува од страна на операторот.
- 2.4.7 Дренажните системи, танк-ваните, факачите на мил и сепараторите за масло ќе се прегледуваат неделно, ќе се чистат од мил и соодветно ќе се одржуваат во секое време. Целиот талог и отпадните течности од овие операции ќе се собираат и безбедно да се складираат до превземање од овластена компанија.
- 2.4.8 Целиот простор за складирање во резервоари и буриња, како минимум треба да бидат оградени локално или да имаат

оддалечен собирен базен поврзан со канал чиј волумен не е помал од :

- 25% од вкупниот волумен на супстанцијата која може да се складира во рамките на оградениот простор;
- 110% од капацитетот на најголемиот сад или буре во рамките на оградениот простор;

2.4.9 Целокупното истекување на супстанцијата од оградениот простор ќе се третира како опасен отпад се додека операторот не докаже дека е поинаку. Целиот течен смет од оградените области ќе се насочи за собирање а потоа и безбедно да се одложи до превземање од овластена компанија.

2.4.10 Сите влезни и излезни приклучоци, вентилациони цевки и приклучоци за мерење мора да бидат во рамките на танкваната.

2.4.11 Операторот ќе ги инсталира и ќе ги одржува фаќачите за мил и сепараторите за масло во инсталацијата за да обезбеди дека целокупниот испуст на атмосферска вода од инсталацијата поминува низ фаќачи за масло и сепаратори за масло пред да се испушти.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини, меѓупроизводи и производи коишто се користат или се произведуваат во инсталацијата, Табела IV.1	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IV Поглавје 2, Прилог V Поглавје 2(11-6898/1)	05.07.2010
Ракување со материјалите	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Опис и управување со цврст и течен отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

2.5 Ракување и складирање на отпадот

2.5.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ракува со и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Количества и начин на управување со отпадот	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола- Поглавје V Табела 5.2.1, Табела 5.2.2, (11-6898/1)	05.07.2010
Управување со инсталацијата	Прилог III Поглавје 4, (11-6898/1)	05.07.2010
Управување со цврст и течен отпад	Прилог V Поглавје 5.3, (11-6898/1)	05.07.2010
Опис и управување со цврст и течен отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Одложување на отпад во кругот на инсталацијата		
Оценка на влијанието врз животната средина на искористувањето на отпадот во рамките на локацијата и/или негово одлагање		

- 2.5.1 Операторот ќе обезбеди отпадот (кој може да се пакува), пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно националните, европските или други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.
- 2.5.2 Операторот ќе ангажира лице за управување со отпадот (Управител со отпад). Лицето треба да поседува уверение за положен стручен испит за управување со отпад.
- 2.5.3 Отпадот треба јасно да се означи, соодветно да се оддели и складира во определени места, соодветно заштитени од прелевање и истекување.
- 2.5.4 На Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со било каков друг неопасен отпад.
- 2.5.5 Како дел од ГИЖС, Операторот годишно на секои 12 месеци ќе приложува План за управување со отпад со вклучени информации за условите за складирање, транспорт и одлагање како и местата за складирање на отпадот.

Табела 2.5.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Хидраулични масла	Надворешен магацин	Буре, Покриена платформа со собирна јама	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Други моторни и трансмисиони масла и масла за подмачкување	Надворешен магацин	Буре, Покриена платформа со собирна јама	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Мил од заштитни таложници	Надворешен магацин	Во собирен резервоар, Покриена платформа со собирна јама	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Замастена вода од одвојувачи масло/вода	јама	Означена локација во кругот на фабриката	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Дизел гориво	Надворешен магацин	Буре, Покриена платформа со собирна јама	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Филтри загадени со опасни супстанции	Надворешен магацин	Кутии	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отпадни пакувања загадени со опасни супстанции	Контејнер за хемиски пакувања	Кутии	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Батерии	Административна зграда	Пластичен сад	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Флуоресцентни ламби и друг отпад што содржи жива	Надворешен магацин	Пластичен контејнер	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Неопасни филтри	Надворешен магацин	Кутии	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Мешано пакување	Надворешен контејнер	Корпа	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Мил од третирање на отпадни води	Јама на пречистителна станица	Јама на пречистителна станица	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Измешан комунален отпад	Административна зграда	Корпа/контејнер	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Хартија и картон	Административна зграда, магацин	Кутии	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор

Пластика	Пластична комунална канта	Административна зграда	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отфрлена електрична и електронска опрема	Работилница	Корпа	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Изолационен материјал	Надворешен магацин	Кутии	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отпадни јоноизменувачки смоли			

2.6 Преработка и одлагање на отпад

2.6.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе го преработува и отстранува отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

2.6.2 Отстранувањето или рециклирањето на отпадот на самата локација ќе се одвива само во согласност со условите од оваа Дозвола и во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.

2.6.3 Отпадот кој ќе се испраќа за рециклирање или отстранување надвор од локацијата ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Транспортот на отпадот ќе се врши само од локацијата на активноста до локацијата на рециклирање/отстранување, на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.

2.6.4 За активностите кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција, која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластени лица на Надлежниот орган во секое време. Оваа евиденција треба да ги содржи како минимум следните детали:

- Имињата на преземачот и транспортерите на отпадот;
- Имињата на лицата кои се одговорни за крајно одлагање/рециклирање на отпадот;
- Писмена потврда од приемо одлагањето/рециклирањето на отпадот за било какви опасни материји кои се пратени надвор од локацијата;
- Тонажа и МКО код за отпадните материјали;

2.6.5 Методите за карактеризирање на отпадот со цел да се направи разлика помеѓу инертниот, опасниот и неопасниот треба да

бидат во согласност со националните закони и во отсуство на нив според ЕУ Директивите.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на инсталацијата, нејзините технички единици и директно поврзани активности	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог V Поглавје 5.3, Табела 1, Табела 2 (11-6898/1)	05.07.2010
План за управување со отпадот	Програма за управување со животната средина, План за управување со отпадот (11-10612/1)	11.12.2010
Опис на управување со течен и цврст отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Оценка на влијанието врз животната средина на искористувањето на отпадот во рамките на локацијата и/или негово одлагање		

2.7 Енергетска ефикасност

- 2.7.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе употребува енергија како што е опишано во документите наведени во Табела 2.7.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.
- 2.7.2 Операторот треба да има План за управување со енергијата, кој ќе биде дополнуван годишно.
- 2.7.3 Ревизијата на планот ќе ги идентификува сите можности за намалување на употребата на енергијата и нејзината ефикасност, а препораките од ревизијата ќе бидат вклучени во извештајот кој што е наведен во Додаток 2 на оваа дозвола

Табела 2.7.1 : Енергетска ефикасност		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини, помошни материјали и енергија	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IV Поглавје 3 (11-6898/1)	05.07.2010
Енергетска ефикасност на инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV.2 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Применети мерки за енергетска ефикасност	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV.2 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

- 2.8.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од несаканите дејствија, онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.8.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .
- 2.8.2 Во случај на дефект на инсталацијата, операторот во најкраток можен рок треба да ги намали или прекине операциите, се додека пофторно не се воспостави нормално работење.
- 2.8.3 Во случај на несреќа Операторот веднаш треба да:
- Го изолира изворот на било какви емисии;
  - Спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегла од тоа;
  - Го процени загадувањето на околината, ако го има предизвикано од ицидентот;
  - Да ги идентификува и да ги спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционирање и ефектите кои следуваат;
  - Забележи датумот и местото на несреќата;
  - Го известува Надлежниот орган и другите заинтересирани страни;
- 2.8.4 Во рок од 1 (еден) месец од несреќата Операторот треба да достави предлог до Надлежниот орган или друг начин договорен со Надлежниот орган. Предлогот има за цел да:
- Идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата;

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Спречување на несреќи и итно реагирање	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IV Поглавје XII (11-6898/1)	05.07.2010
Инвентар на опасни супстанции	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII.1 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Опасности од поголеми несреќи	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII.1 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Спречување на несреќи	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII.1 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Итно реагирање	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII.2 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е опишано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган.
- 2.9.2 Операторот треба да изврши годишен преглед на бучавата на локацијата. Методите за испитувањето на бучавата треба да бидат во согласност со законот за Бучава.
- 2.9.3 Операторот треба да обезбеди, објектот каде што се одвива производството да е изграден од материјал со висок индекс на заштита од бучава со што би се обезбедило да процесот на производство не резултира зголемување на постоечкото ниво на бучава во границите на инсталацијата.
- 2.9.4 Резултатите од мерењата ќе бидат ставени на располагање за инспекција на лицата овластени од страна на Надлежниот орган во било кое разумно време а извештај од овие записи ќе се вклучи во ГИЖС

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Збирна листа на изворите на бучава	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Табела VI.5.1 (11-6898/1)	05.07.2010
Емисии на бучава	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог VI, поглавје 4 (11-6898/1)	05.07.2010
Влијание на бучавата	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, прилог VII, поглавје 7.4 (11-6898/1)	05.07.2010
Емисии на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VI.5 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Вибрации	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VI.6 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Намалување на емисиите на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VIII.3.3 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Точки на мониторинг на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX.4 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

2.9.5 Мониторинг

- 2.10.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе изведува мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.10.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.
- 2.10.2 Методите кои ќе се користат за мониторинг на емисиите во воздухот се дадени во: Правилник за методологија, начините, постапките, методите и средствата за мерење на емисиите од стационарни извори;

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Мониторинг на емисиите и животната средина	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог IX (11-6898/1)	05.07.2010
Точки на мониторинг и земање на примероци за емисиите во атмосферата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX.2 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Точки на мониторинг и земање на примероци за емисиите во вода	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX.3 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Точки на мониторинг на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX.4 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020
Точки на мониторинг на квалитетот на животната средина	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX.5 УП1 11/3 бр.21/2020	10.01.2020

- 2.10.3 Операторот ќе обезбеди:
- а безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот; и
  - б безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.
- 2.10.4 Земањето примероци и анализата на сите загадувачи како и референтните методи за калибрирање на автоматизираните мерни системи ќе се вршат во согласност со СЕН стандардите. Доколку овие стандарди не се достапни, ќе се користат ISO, национални или меѓународни стандарди кои ќе обезбедат собирање на податоци од соодветен научен квалитет.

- 2.10.5 Сите автоматски монитори и узоркувачи треба цело време да се во функција (освен во текот на одржување и калибрирање) додека се извршува активноста, освен доколку е поинаку договорено со Надлежниот орган во пишана форма за определен временски период. Во случај на нефункционирање на некој континуиран монитор, Операторот ќе контактира со Надлежниот орган што е можно побрзо со цел да се постави алтернативен начин за земање примерок и мониторинг. За употреба на алтернативна опрема кога не станува збор за итни ситуации, треба да се добие одобрение од Надлежниот орган.
- 2.10.6 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува така што мониторингот да даде точни резултати за емисиите или испуштањата.
- 2.10.7 Фреквенцијата, методите и обемот на мониторингот, земањето примероци и анализата може да се изменат во согласност со Надлежниот орган, по претходна евалуација на резултатите од извршеното тестирање.
- 2.10.8 Се задолжува операторот редовно да доставува Извештај од извршени мерења од Мониторингот. Тој извештај по службен пат, редовно треба да се доставува до Државниот инспекторат за животна средина.

2.11 Престанок со работа

- 2.11.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е опишано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ремедијација, престанок со работа, повторно почнување со работа и грижа по престанокот	Барање за А-интегрирана еколошка дозвола, Прилог XIII	05.07.2010

- 2.11.2 Операторот треба да има План за престанок со работа и управување со остатоци;
- 2.11.2.1 Планот ќе се ревидира годишно и предложените измени ќе се достават до Надлежниот орган како дел од ГИЖС.

- 2.11.3 Планот за управување со остатоци како минимум треба да го вклучи следното:
- Изјава за обемот на планот;
  - Критериумите кои го дефинираат успешниот престанок на активностите или на некој дел од нив и кои обезбедуваат минимум влијание врз животната средина;
  - Програма за постигнување на утврдените критериуми;
  - Доколку е возможно, планот треба да вклучи тест програма со која ќе се покаже успешното спроведување на истиот;
  - Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени..

2.12 Инсталации со повеќе Оператори

- 2.12.1 Со инсталацијата за која се издава оваа Дозвола управува само еден Оператор.

3.

3. Документација

3.1.1 Документацијата (“Специфицирана Документација”) ќе содржи податоци за:

- а) секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава Дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
- б) целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.

3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време ќе бидат достапни:

- а) специфицираната документација;
- б) било кои други документи изготвени од страна на Операторот а поврзани со работата на инсталацијата за која се издава Дозволата („Други документи”).

3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.

3.1.3.1 Специфицираните и другите документи треба да:

- а) бидат читливи;
- б) бидат изготвени што е можно побрзо;
- в) ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.

3.1.4 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста.

3.1.5 Операторот на инсталацијата за којашто се издава оваа Дозвола ќе изготви записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа, резултати од истата како и корективните и превентивни мерки преземени за истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.

3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава Дозволата, Операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста) за

- Составот на отпадот, или онаму каде што не е можно, опис;
- Најдобра проценка на создадената количина отпад;
- Трасата на транспорт на отпадот за отстранување;
- Најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;

- Тонажа и МКО код за увезените отпадни материјали и/или испратени надвор од локацијата за отстранување/ рециклирање;
- Имињата на пренесувачите на отпадот и нивните детали од Дозволата за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го Надлежниот орган кој ја издал и регистарскиот број на возилото);
- Детали за крајната дестинација на отстранување/рециклирање на отпадот и нејзината погодност да ја прифати пратката отпад, да ја вклучи својата Дозвола/детали од Дозволата и органот кој ја издал, ако е потребно;
- Писмена потврда за прифаќањето и отстранувањето/преработката на опасен отпад испратен надвор од локацијата;
- Детали од сите отпади кои се испратени во странство за преработка и класифицирани како Зелени во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничен транспорт на отпад (регулатива на Советот ЕЕС 259/1993, соодветно дополнета). Образложението за класификацијата ќе биде дел од документацијата;
- Детали за сите одбиени пратки;
- Детали за секое одобрено мешање на отпад;
- Тонажите и МКО кодот за отпадните материјали кои се рециклирани/одложени на локацијата;
- Резултатите за сите анализи побарани со оваа Дозвола.

3.1.7 Операторот на инсталацијата за којашто се издава дозволата ќе направи записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата, како и кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа и резултати од истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.

4. Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа дозвола, операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесат како што е резимирано во Додаток 2, или на друг начин како што е наведено во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган, најдоцна до 31-ви Март секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај, кој треба да биде доставен до Надлежниот орган, треба да ги вклучи како минимум, информациите специфицирани во следната Табела: Содржина на Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанцииите кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат доставени до Надлежниот орган секоја година по референтната листа која што ќе биде специфицирана во упатството за ГИЖС од Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесат како дел од ГИЖС.

Годишен извештај за животна средина Содржина

Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ)
Евиденција за управување со отпад
Преглед за потрошувачка на сировини.
Резиме на забелешки (жалби/поплаки).
Распоред на цели и задачи за животната околина.
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година.
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година.
Регистар на загадувачки емисии - извештај од претходната година.
Регистар на загадувачки емисии - предлог за тековната година.
Резиме на извештајот за мониторинг на бучава.
Резиме на мониторингот на животната средина.
Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевоводи.
Резиме на пријавени инциденти.
Резиме од извештај за ефикасност на енергијата.
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на сировини во процесот и редуција на генерираниот отпад.
Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на отпадна вода.
Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган

5. Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган без одложување:
- а кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - б кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - ц кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - д било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Распоредот 1 од оваа дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Распоредот 1 од оваа дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Распоред, што е можно побрзо.
- 5.1.3 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од следниве
- а перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава дозволата;
  - б престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - ц повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.4 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- i било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
  - ii промена на податоците за холдинг компанијата на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);
  - iii за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен
- 5.1.5 Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата за да биде читлива за лицата кои се надвор од главниот влез на инсталацијата. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.
- 5.1.5.1 На таблата треба да бидат прикажани:
- o Името и телефонскиот број на инсталацијата;

- Нормалното работно време;
- Името на имателот на дозволата;
- Телефон за контакт во итни случаи надвор од работното време;
- Референтен број на Дозволата; и
- Каде можат да се добијат информации за животната средина во врска со оваа инсталација.

5.1.5.2 Планот на инсталацијата кој јасно ја идентификува локацијата на секое складиште и место за третирање, треба да се истакне што е можно поблизу до влезот на објектот. Планот треба да е истакнат на траен материјал така што ќе биде читлив во секое време. Планот треба да се измени, доколку се направат суштински промени во инсталацијата.

6 Емисии

6.1 Емисии во воздух

- 6.1.1 Емисиите во воздух од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.1, ќе потекнат само од извор(и) наведен(и) во таа Табела. (Број според мапата)

Табела 6.1.1 : Емисиони точки во воздух		
Ознака на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
A2-1	Главен оџак на гасната турбина	Е 21.45269, N 41.99463 Главна емисија
A3-1	Оддушок на резервоарот за дизел гориво	Помала емисија
A3-2	Лабораториски дигестор	Помала емисија
A3-3	Фаќач на пареата од резервоарот за солна киселина	Помала емисија
A3-4	Фаќач на пареата од резервоарот за сулфурна киселина	Помала емисија
A3-5	Ладилна кула	Помала емисија

- 6.1.2 Границите на емисиите во воздух за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.2 ќе се почитуваат секогаш освен во поединечни исклучоци наведени во Дозволата.
- 6.1.3 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во табелата 6.1.2, на точките на емисија и најмалку на фреквенции наведени во таа Табела.
- 6.1.4 Емисиите од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис надвор од границите на инсталацијата.
- 6.1.5 Граничните вредности на емисиите во воздух во оваа дозвола ќе се интерпретираат на следниов начин:
- 6.1.5.1 Континуиран мониторинг:
- Учеството на азотен диоксид во вкупните азотни оксиди (NO_x) изразени како NO₂ не треба да надминува 20%.

- Потврдените часовни и дневни просечни вредности треба да се определат во рамките на ефективното работно време (исклучувајќи ги периодите на стартување и гаснење) од измерените валидни часовни просечни вредности после одземање на интервалите на доверливост специфицирани во 6.1.1 погоре. Било кој ден, во кој повеќе од три часовни просечни вредности се погрешни заради неисправност или одржување на системот за континуирано мерење, треба да бидат поништени. Ако повеќе од 10 денови годишно се поништени, носителот на дозволата треба да преземе соодветни мерки за да ја подобри сигурноста на системот за континуиран мониторинг.
- Ниту една дневна просечна вредност не треба да ја надмине граничната вредност на емисијата.
- 95% од сите потврдени часовни просечни вредности не треба да ја надминуваат двојно граничната вредност на емисијата.
- Методологијата која се применува е во склад со соодветниот Правилник за ГВЕ.

6.1.5.2 Дисконтинуиран мониторинг:

- За проток, ниту часовната ниту дневната средна вредност пресметани врз база на поединечни отчитувања, не треба да ја надминат соодветната гранична вредност.
- За азотен диоксид, ниту една 60 минутна средна вредност не треба двојно да ја надмине граничната вредност на емисија.
- За сите останати параметри, ниту една 60 минутна средна вредност не треба да ја надмине граничната вредност на емисија.

6.1.6 Границите на концентрација и волуменот на протокот за емисии во атмосферата специфицирани во Дозвола треба да бидат постигнати без воведување на воздух за разредување и треба да се базираат на гасот под стандардни услови на :

- Во случај на гасови што не потекнуваат од согорување:
Температура од 273 К, Притисок 101, 3 kPa (без корекција на содржината на кислород или вода).
- Во случај на гасови што потекнуваат од согорување:
Температура од 273 К, Притисок 101, 3 kPa , сув гас, 15 % кислород

6.1.7 Емисиите во воздухот, освен пареа и кондизетна водена пареа, не треба да содржат капки од презистентна магла и презистентен чад.

6.1.8 Емисиите не треба да содржат видлив чад. Ако, поради причина на одржување, емисиите на чад се предизвикани од повторно стартување од ладно, истото не треба да трае подолго од еден час во било кој период од 8 часови и сите практични чекори треба да се преземат ма се минимизира емисијата.

6.1.9 Граничната вредност за PM10 во амбиенталниот воздух е 50 µg/Nm³ и не треба да се надминува.

6.1.10 Фугитивните емисии во воздухот ќе се следат.

Табела 6.1.2 : Граници на емисии во воздух		
Параметри	Ознака на точка на емисија A2-1 (Оџак на гасната турбина)	Фреквенција на мониторинг
Проток	1.900.000 m ³ /h	
	Концентрација (mg/Nm ³) ГВЕ	
Сулфурни оксиди (SO ₂)	10	Континуирано
Азотни оксиди (NO ₂)	75	Континуирано
Јаглерод монооксид (CO)	100	Континуирано

Висина на оџакот: 60 m над земјата

Контрола на емисиите во воздух

Табела 6.1.2.1: Контрола на емисиите во воздух		
Ознака на точка на емисија		A2-1 (Оџак на гасната турбина)
Контролиран параметар	Мониторинг	Основна опрема
NO _x	Рутинска контрола на опремата Емисија на NO _x	Бренери за низок NO _x со сува постапка
O ₂ , CO, проток, брзина, температура	Мониторинг на емисии	Контролирано согорување
SO ₂	Мониторинг на емисии	Чисто гориво

Мониторинг на емисиите во воздух

Табела 6.1.2.2: Мониторинг на емисиите во воздух		
Ознака на точка на емисија		A2-1 (Оџак на гасната турбина)
Параметар	Фреквенција	Метода/техника на анализа
Проток	Континуирано	Мерач на проток со автоматски запис
Температура	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
Азотни оксиди	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
СО	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
О ₂	Континуирано	Континуиран анализатор на гасови од согорување
SO ₂	годишно	анализатор на гасови од согорување

6.2 Емисии во почва

- 6.2.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии во почвата.
- 6.2.2 Операторот ќе го извести Надлежниот орган за секоја промена во работењето која може да има влијание и емисии во почвата
- 6.2.3 Не се дозволува влијание на почвата од привременото складирање на отпаден материјал, до и за време на неговото превземање од овластено лице.
- 6.2.4 Операторот треба да обезбеди активностите од своето работење да бидат спроведувани на начин кој ќе обезбеди да не постои можност за директно влијание на почвата, како и за надворешно влијание кое создава индиректни емисии во почвата.
- 6.2.5 Патната мрежа која е во рамките на инсталацијата ќе се одржува така да нема остатоци од прашина предизвикани од возилата кои влегуваат или излегуваат од инсталацијата. Таквата прашина или други исталожени материјали ќе бидат отстранети без одложување.
- 6.2.6 Машините треба да се паркираат на соодветно предвидени и уредени места, кои ги поседуваат потребните предуслови за заштита на почвите од контаминација со горива и деривати.

6.2 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

6.3.1 Емисии во вода од точка(и) на емисија наведени во Табела 6.3.1 ќе потекнуваат само од извор(ите) наведени во таа Табела 6.3.1.

Табела 6.3.1 : Точки на емисии во вода		
Ознака на точка на емисија.	Извор	Количество
	Постројка за третмана на отпадни води	3300 m ³ / den (просечно) 3800 m ³ / den (максимално)

6.3.2 Границите за емисиите во вода за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија поставени во Табела 6.3.2, нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

6.3.3 Не смее да има емисии на супстанции кои не се наведени во табелата 6.3.2, освен во концентрации коишто не се поголеми од оние кои веќе ги има во водата.

6.3.4 Операторот ќе изведува мониторинг на параметрите наведени во Табела 6.3.2, на точките на емисија и со фреквенции наведени во таа Табела.

6.3.4 Нема да има испуштање на било какви супстанции кои може да предизвикуваат штета на канализацијата или да имаат влијание врз нејзиното одржување.

6.3.5 Инфраструктура која ќе овозможи сепарационо собирање на комунална и атмосферска вода ќе функционира непречено.

Табела 6.3.2 Гранични вредности на емисиите во водите		
Ознака на точка на емисија : Река Вардар преку канал за атмосферски води		
Параметар	ГВЕ (mg/l)	Фреквенција на мониторинг
Температура (°C)	30	Четирипати годишно
pH	6.5 – 9.0	Четирипати годишно
БПК (mg/l)	25	Четирипати годишно
ХПК (mg/l)	125	Четирипати годишно
Суспендирани честички (mg/l)	35	Четирипати годишно
Слободен хлор (mg/l)	0.2	Четирипати годишно
Минерални масла (mg/l)*	10	Четирипати годишно
Вкупен фосфор (како P) (mg/l)	2	Четирипати годишно

Сулфати (mg/l)	250	Четирипати годишно
----------------	-----	--------------------

6.4 Емисии во канализација

Нема емисии во канализација

6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат сам од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација (нема)		
Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација

6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот(рите) и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

Табела 6.4.2 Граници на емисии во канализација (нема)					
Параметар	Точка на емисија 1		Точка на емисија 2		Фреквенција на мониторинг
	До (датум)	Од (датум)	До (датум)	Од (датум)	
(датум)					
(датум)					

6.4.3 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите неведени во табела 6.4.3 а и 6.4.3б, на точките на емисија и не поретко од наведеното во таа Табела.

Табела 6.4.3а Барања за мониторинг на канализација (се до и вклучувајќи _____)		
Параметар	Точка на емисија	Точка на

		емисија
	{Наведи ја фреквенцијата и начинот}	-
	{Наведи ја фреквенцијата и начинот}	-
	{Наведи ја фреквенцијата и начинот}	-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-
		-

Табела 6.4.3б Мониторинг на канализација (од _____)		
Параметар	Точка на емисија	Точка на емисија
		-
		-

- 6.4.4 Не смее да има емисии во вода од страна на инсталацијата за која се издава дозволата, на било која супстанција препишана за вода за која нема дадено граници во Табела 6.4.2, освен за концентрации кои не се поголеми од оние кои веќе ги има во водата.
- 6.4.5 Нема да има испуштања на било какви супстанции кои може да предизвикаат штета на канализацијата или да имаат влијание на нејзиното одржување.

6.5 Емисии на топлина

- 6.5.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии на топлина кои значително ќе влијаат врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

- 6.6.1 Емисиите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство (Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните).
- 6.6.2 Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата на годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да се превземе во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.
- 6.6.3 Бучавата од инсталацијата не треба да доведува до зголемување на нивото на звучниот притисок (Leg ,T) мерено на локации кои се осетливи на бучава во инсталацијата, кои ги надминуваат граничните вредност/и дадени во Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава .
- 6.6.4 На локациите каде постоечката бучава ги надминува законските дозволени нивоа без активностите на ТЕ-ТО Ад Скопје, Операторот не смее да доведе до значително зголемување и тоа да биде 2dB над нивоата на постоечката бучава без активноста на ТЕ-ТО АД Скопје.
- 6.6.5 Операторот ќе има програма за намалување на влијанието на бучава која ќе ја ажурира на годишно ниво, која ќе има за цел развивање на мерки и активности за избегнување, спречување или намалување на бучавата што ја емитуваат поголемите извори.

Табела : 6.6.1 Граници на емисија на бучава dB (A)			
	Лд	Лв	Лн
Подрачје од трет степен	60	60	55

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

- 7.1 Инсталацијата не пренесува отпадни води до пречистителна станица.
- 7.2 Операторот ќе ги упати отпадните води од инсталацијата за којашто се издава оваа дозвола во градска пречистителна станица откако откако таква ќе се изгради за подрачјето кое ја покрива оваа инсталација.
- 7.3 Условите кои имателот на оваа дозвола ќе ги договори со операторот на пречистителната станица ќе станат составен дел на оваа дозвола

8. Услови надвор од локацијата

- 8.1 Во случај на нарушување на амбиенталниот воздух во околината како последица на отстапувањ од вобичаените атмосферски движења, операторот е должен да постапи по издадени мерки од страна на надлежните органи кои се однесуваат за целата околина и да превземе соодветни активности во процесот на производство.
- 8.2 Операторот се задолжува во духот на добар стопанственик да има непосредни контакти со месното население и установите во зоната навлијание на нивните активности, со презентирање на резултати од мерења и активности кои се превземаат за создавање и одржување на прифатливи услови на живеење.

9. Програма за подобрување

- 9.1 Операторот ќе треба да ја спроведе Програма за подобрување, предложена од негова страна со мерки кои се однесуваат на заштита на животната средина.

Програмата за подобрување, предложена од Операторот, ги опфаќа следните активности:

Табела 9.1.1 : Програма за подобрување		
Ознака	Мерка	Датум на завршување
9.1.1	<p>Намалување на влијанието на бучава</p> <p>Планирано е изградба на магацински и комерцијални простории на локацијата на постоечкиот надворешен магацин. Изработен е идеен проект. Освен подобрување на локациските потреби и обезбедување дополнителен безбеден простор за складирање на материјали и хемикалии, проектот ќе придонесе и за подобра звучна бариера кон соседството.</p> <p>Потребни финансии: 1,2 милиони евра</p>	Динамиката на реализација е поврзана со донесување на ДУП на Гази Баба
9.1.2	<p>Намалување на влијанието на бучава</p> <p>Проект за обезбедување на гас под притисок од 40 бари. Кој ќе придонесе да се избегне компримирањето на гасот за потребите за гасната турбина. Кој исто така ќе придонесе за подобрување на состојбата со бучавата, со тоа што ќе се отстрани од функција гасниот компресор, кој е еден од изворите на бучава.</p>	Носител на проектот е ГАМА АД Скопје како и динамиката на реализација е
9.1.3	<p>Намалување на емисиите во воздух</p> <p>Замена на постоечките горилници со горилници од најнова генерација EVα (ЕВ алфа), кои придонесуваат за дополнително намалување на азотните оксиди за 30-40 % од постоечките концентрации на азотни оксиди. Овие горилници овозможуваат постигнување на гранични вредности на емисија на азотни оксиди и при оптоварувања на гасната турбина пониски од 75% што до сега не е изводливо. Со ова ќе овозможи работење на инсталацијата при помали оптоварувања, без негативно влијание врз животната средина.</p> <p>Потребни финансии: 1,2 милиони евра</p>	Крај на 2021 год.

- 9.2 Операторот со реализацијата на предвидените активности програмата за подобрување - Табела 9.1.1 гарантира дека стопанисувањето со инсталацијата нема да има негативно влијание на животната средина
- 9.3 Со издавањето на оваа дозвола Операторот не се ослободува од обврската за примена на НДТ и законската регулатива.

- 9.4 Документацијата која е основа за реализација на активностите од програмата за подобрување, операторот ќе ја стави на увид на Надлежниот орган за издавање на оваа дозвола, по негово барање.

10 Договор за промени во пишана форма

10.1 Кога својството “или како што е друго договорено на писмено” се користи во услов од дозволата, операторот ќе бара таков договор на следниот начин:

10.1.1 Операторот ќе ја даде на Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа дозвола: и

10.1.2 Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.

10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.

10.3 Сите позначајни промени во инсталацијата или работи поврзани со неа, а кои се од типот:

а) Материјална промена или зголемување на :

- природата или количината на било која емисија;
- системите за намалување / третман или преработка;
- опсегот на процесите што се изведуваат;
- горивата, суровините, меѓу продуктите, продуктите или создадениот отпад, или

б) Било какви промени на :

- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со несакано еколошко влијание;
- набавувачите
- кои би имале влијание врз животната средина;

ќе се изведат или ќе се започнат со претходно известување за тоа, и со договор со Надлежен орган.

Додаток 1

•Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

З Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
  - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
  - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
  - Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, за оваа Дозвола, се наведени во Табелата подолу.

Извештај	Фреквенција на извештај Белешка ¹	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 3(три) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Тромесечно	10(Десет) дена од истекот на тромесечието за кое е поднесен извештај
Мониторинг на квалитетот на подземната вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Мониторинг на воздухот	Тромесечно	10(Десет) дена од истекот на тромесечието за кое е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5(пет) години, со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Ревизија за енергетската ефикасност	Годишно	до 31-ви март секоја година
Преглед на бучавата	Годишно	до 31-ви март секоја година